

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра історії України і методики викладання історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тоталітарні держави у ХХ столітті: ідеологія, структури, диктатори

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «032 Історія та археологія»
Спеціальність 032 Історія та археологія
Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
історії України і методики
викладання історії
Протокол № 1 від 26 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Тоталітарні держави у ХХ столітті: ідеологія, структури, диктатори
Викладач (-і)	Кобута Степан Йосифович
Контактний телефон викладача	0342596001
Е-mail викладача	stepan.kobuta@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	За графіком
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальний курс спрямований на поглиблення знань студентів про формування та функціонування диктаторських та тоталітарних ідеологічних режимів у ХХ ст. Передбачається дати розуміння природи тоталітаризму на конкретних історичних прикладах, з'ясувати спільні і відмінні риси різних тоталітарних держав, сформувати у студентів розуміння потреби протистояти проявам тоталітарної ідеології, неприйняття дії чи поширення пропаганди ідей, спрямованим на обмеження прав, свобод громадян їх вільного способу життя.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета викладання дисципліни – це підготовка висококваліфікованих фахівців на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, формування професійних компетентностей майбутніх фахівців історії, що забезпечить високий рівень їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці; виховання високоморальних, патріотичних, освічених особистостей, спроможних вносити істотний вклад у майбутнє як регіону, так й України.</p> <p>Основні цілі (завдання) курсу: розширити знання студентів про злочинність тоталітарних режимів, їхніх ідеологічних основ, розуміння їхньої антидемократичної сутності.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, знання юридичних та морально-етичних нормативно-регулятивних засад професійної діяльності психолога і готовність неухильно дотримуватися.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>технологій, до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p><u>Спеціальні компетентності:</u></p> <p>СК 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому і сучасному.</p> <p>СК 9. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події</p>	

та явища.

СК 10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.

Програмні результати навчання.

ПРН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати йф знання у професійній діяльності.

ПРН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.

ПРН 11. Здійснювати аналіз ситуації з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	032 Історія та археологія	3	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Тоталітаризм як соціально-історичний феномен.	2	2	6
Тема 2. Італійський фашизм.	2	2	8
Тема 3. Німецький націонал-соціалізм. Диктатура А.Гітлера.	2	2	8
Тема 4. Комуністичний тоталітарний режим в СРСР. Культ особи Й.Сталіна.	2	4	8
Тема 5. Комуністичні тоталітарні держави в Південно-Східній Азії.	-	2	8
Тема 6. Диктаторські режими у Центральній та Південній Америці.	-	2	8
Тема 7. Теократичні та ліві диктаторські режими в ісламських та арабських країнах.	-	2	8
Тема 7. Теократичні та ліві диктаторські режими в ісламських та арабських країнах.	2	2	6
ЗАГ:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна	Критерії поточного оцінювання:
	Відповідно до <i>Положення про порядок організації та проведення</i>

<p>система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника та Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу ПНУ знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> – «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок; – «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу; – «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю; – «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Проводяться у тестовому режимі в системі дистанційного навчання університету. Оцінюються за 100-бальною шкалою.</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>Оцінювання роботи здійснюється за п'ятибальною шкалою. Передбачає обговорення проблемних питань на задану тематику, участь в дискусії, виступи (презентації) за темами індивідуальних завдань.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Виконання всіх форм роботи, відсутність негативних оцінок, невідпрацьованих пропущених занять, отримання загальної суми балів не нижче 26 балів.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p><i>Форма контролю – залік.;</i> <i>Форма здачі комбінована.</i> Підсумковий контроль рівня знань та успішності студентів передбачає виставлення підсумкової залікової оцінки. При поточному контролі оцінюються: систематичність роботи на практичних заняттях, рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах, активність при обговоренні питань, самостійне опрацювання тем, виконання індивідуальних завдань, контрольних (тестових) робіт. Підсумкова оцінка виставляється студенту в кінці семестру за результатами роботи на практичних заняттях, обговорення дискусійних питань, виконаних індивідуальних проєктів та контрольних (тестових)</p>

	<p>завдань.</p> <p>Отримані «незадовільні» оцінки відпрацьовуються в обов'язковому порядку, але враховуються при додаванні оцінок і входять у загальну кількість отриманих оцінок.</p>
<p>7. Політика навчальної дисципліни</p>	
<p>Письмові роботи проводяться у формі тестування в електронній дистанційній системі https://d-learn.pnu.edu.ua</p> <p>Академічна доброчесність:</p> <p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: Ознайомитися з даними положеннями можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p> <p>Відвідування занять обов'язкове. У випадку пропуску відпрацьовується тема пропущеного заняття у визначені час та спосіб (конспект підготовки, усна співбесіда, тестування)</p> <p>Неформальна освіта: вітається проходження навчальних курсів в з використанням різних освітніх платформ. Зараховуються, як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, EdEra, які відповідають програмі навчальної дисципліни.</p>	
<p>8. Рекомендована література</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Арендт Ханна . Джерела тоталітаризму. (укр. переклад) К.: Дух і літера, 2005. 584 с. 2. Віперман Вольфганг. Європейський фашизм: порівняльний аналіз (1922-1982). К.: Дух і літера, 2008. 3. Джилас М. Обличчя тоталітаризму. Розмови зі Сталіним. (1953-1954). 4. Кульчицький С. Червоний виклик. Історія комунізму в Україні від його народження до загибелі. Кн. 1. К.: Темпора, 2013. 5. Кульчицький С. Червоний виклик. Історія комунізму в Україні від його народження до загибелі. Кн. 2. К.: Темпора, 2013. 6. Лінц Хуан. Тоталітарні і авторитарні режими. (ориг.: Juan J. Linz. Totalitarian and Authoritarian Regimes. Lynne Rienner Publ.), 2000. 7. Поппер Карл. Відкрите суспільство та його вороги. (1945) (в укр. перекладі) К.: Основи, 1994. Т.1-2. 8. Соболев П. І. Радянський тоталітаризм в Україні: роки колективізації і голоду (1929-1933). Суми, 2010. 9. Фрідріх Карл Йоахім . Тоталітарна диктатура. (1957). 10. Armstrong J. A. The Politics of Totalitarianism. New York, 1961. 11. Wolfe B. W. Communist Totalitarianism: Keys to the Soviet System. Boston, 1961. 12. Schapiro L. Totalitarianism. London, 1972. 13. Totalitarianism Reconsidered. New York; London, 1981. 	

Викладач

доцент *Кобута С.Й.*